

13. 5. 2009

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Licence Creative Commons

Dne 16.4.2009 byly uvedeny v život a poprvé představeny české verze licencí Creative Commons. Licence Creative Commons jsou souborem veřejných licencí, které přináší nové možnosti v oblasti publikování autorských děl, především však posilují pozici autora při rozhodování za jakých podmínek bude dílo veřejně zpřístupněno. Licence Creative Commons fungují na jednoduchém principu: autor jejich prostřednictvím plošně uzavírá se všemi potenciálními uživateli díla smlouvu, na základě které jim poskytuje některá svá práva k dílu a jiná si vyhrazuje. Creative Commons nejsou popřením klasického pojetí copyrightu, ale jeho nadstavbou. Vycházejí z autorského zákona, který je upravuje jako licenční smlouvy (§46 -55 AutZ). Obliba licencí Creative Commons vychází především z jejich mezinárodní srozumitelnosti. Licenční podmínky, nebo-li práva a povinnosti uživatele k dílu, jsou graficky vyjádřeny pomocí jednoduchých piktogramů.

Licence Creative Commons jsou produktem americké neziskové organizace Creative Commons. Licence Creative Commons představují pro autora možnost zpřístupňovat své dílo na základě jím definovaných podmínek. Ve výčtu režimů, za kterých dochází ke zpřístupňování výsledků duševní činnosti člověka, stojí na jedné straně copyright, který v české praxi autorům přiznává veškerá jejich práva tak, jak jsou uvedena v autorském zákoně. Na druhé straně je tzv. public domain, který naopak na sebe žádná autorská práva neváže. V české praxi jde zejména o tzv. volná díla a díla, která jsou z autorskoprávní ochrany vyňata (§ 3 AutZ).

Zatímco copyright představuje filozofii „totální kontroly“ nad používáním autorských děl, která vede k omezení jejich užití, koncept public domain naopak představuje „anarchii“, kde má kdokoliv právo s dílem nakládat podle svého uvážení, což sebou naopak nese mimo jiné rizika poškození či zneužití díla. Licence Creative Commons představují jakýsi průsečík obou konceptů: zajišťují veřejnou přístupnost díla, ale pouze na základě dodržení podmínek, který si autor sám určí.

Licence Creative Commons najdou optimální využití u každého autora, který usiluje o maximální rozšiřitelnost svého díla mezi uživateli. Efektivní distribuční kanál z tohoto pohledu představuje internet. Přestože autorovi za užití jeho díla pod Creative Commons nenáleží žádná odměna, dají se licence Creative Commons kombinovat i s modelem komerčního zpřístupňování díla. Autor například uvolní dílo nebo jeho část v elektronické podobě na internet pod Creative Commons, a po určité době, během níž dílo získá popularitu, jej vydá prostřednictvím nakladatele na fyzickém nosiči. V zahraničí je tato metoda aplikována např. v hudebním průmyslu nebo pro literární díla.

Své zastánce najdou Creative Commons i u autorů, kteří finanční plnění za zveřejnění díla neočekávají, ale kteří naopak svou tvůrčí činnost podmiňují sdílením a návazným šířením informací obsažených v díle. Do této skupiny běžně patří dokumenty ze sféry výchovy a vzdělávání (učebnice, skripta a jiné výukové materiály), státní a veřejné správy (legislativní dokumenty, sociologické studie), průmyslu a obchodu (statistické materiály, výzkumné zprávy) apod. Pro účely

kontrolovaného, ale zároveň efektivního šíření této šedé literatury představují licence Creative Commons optimální nástroj.

Více informací včetně textu jednotlivých licencí lze nalézt na: <http://www.creativecommons.cz/> popřípadě na domovské stránce <http://creativecommons.org/>

Mgr. Jan Pavelka, LL.M.,
advokátní koncipient

[HAVEL & HOLÁSEK s.r.o.](#),
advokátní kancelář

Týn 1049/3
110 00 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 224 895 950
Fax: +420 224 895 980

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezů v jiných členských státech EU](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamyšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamena bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Genderový audit jako strategický nástroj zaměstnavatele: Jak se připravit na implementaci směrnice 2023/970?](#)